

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/41/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200293
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7822200293.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom v C., D. XX, zastúpenej JUDr. Ivicou Štigitz, advokátkou so sídlom v Rožňave, Šafárikova 14, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Prievozska 2, IČO: 35 724 803, zastúpenému Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Prievozska 2, o určenie neexistencie práva a určenie, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 22. novembra 2024 sp. zn. 4C/7/2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 22. novembra 2024 č. k. 4C/7/2022-216 okrem výroku I.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 22. novembra 2024, č. k. 4C/7/2022-216 rozhodol nasledovne:

I. Súd žalobu v časti určenia, že žalovaný nemá nárok na zaplatenie sumy 66 363,46 eur s príslušenstvom na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX z a m i e t a.

II. Súd určuje, že nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX, k.ú. C., obec C., okres C. - E. F. XX, nachádzajúci sa na D. F. XX, C. v bytovom dome so súpisným č. XXXX na pozemku, parcela č. 4056, nie je zaťažená záložným právom.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Rozhodol tak o žalobe doručenej súdu dňa 4.2.2022, ktorou sa žalobkyňa pôvodne domáhala proti žalovanému, aby súd určil, že žalovaný nemá právo na zaplatenie sumy vo výške 66 363,46 eur s príslušenstvom na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX a neexistuje záložné právo k nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Rožňava nachádzajúca sa v okrese C., obec C., katastrálne územie C. na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. XX, nachádzajúci sa v bytovom dome so súpisným číslom XXXX, G. H. D. F. XX, XXXXX C., vchod XX, X poschodie, o veľkosti podielu 1/1 a podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti podielu 317/1000. Žalobu skutkovo odôvodnila tým, že vzájomné práva a povinnosti z uvedených zmlúv boli postúpené na žalovaného postupom Slovenská sporiteľňa a.s. Zmluvou o postúpení pohľadávky dňa 14.12.2020. Žalovaný pristúpil k výkonu záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne a ku dňu 04.01.2022 jej doručil prostredníctvom Aukčnej spoločnosti výzvu na sprístupnenie bytu za účelom vykonania znaleckého posudku a zároveň dňa 07.01.2022 bolo vykonané ocenenie nehnuteľnosti pred dražbou. Vzhľadom na uplynutie premlčacej

doby na vymáhanie zaplataenia dlžnej sumy od žalobkyne uplynula zákonom stanovená premlčacia doba 3 roky na to, aby si pôvodný veriteľ uplatnil prípadnú zostávajúcu pohľadávku voči žalobkyni na súde. Zároveň vzniesla námietku premlčania v celom rozsahu na uplatňovanú a vymáhanú sumu žalovaným a námietku premlčania záložného práva. Podľa jej názoru, žalovaný nemá žiadny právny nárok na uplatňovanie si uvedenej sumy a rovnako nemá žiadny právny nárok realizovať predaj nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe z dôvodu premlčania jeho nárokov. Predmetnú zmluvu o splátkovom úvere uzatváral právny predchodca žalovaného (Slovenská sporiteľňa a.s., Bratislava) so žalobkyňou, ktorá žiadala o poskytnutie splátkového úveru na účel splatenia skôr poskytnutých úverov, ako to aj zo samotnej zmluvy o splátkovom úvere vyplýva. Predmetnou zmluvou jej vznikol záväzok zaplatiť pôvodnému veriteľovi požičanú sumu vo výške 33 000,- eur a to v 180 mesačných splátkach od prvého čerpania vo výške 186,97 eur mesačne a od 10.05.2010 vo výške 265,89 eur mesačne. Zmluva bola uzavretá na dobu 15 rokov s dátumom konečnej splatnosti dňa 10.04. 2025. K predmetnej zmluve bola podpísaná aj Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátna zmluva zo dňa XX.XX.XXXX, ktorou si pôvodný veriteľ zabezpečil splatenie pohľadávok do budúcnosti a to do výšky istiny a príslušenstva vyplývajúceho z uzavretej zmluvy o splátkovom úvere. Predmetom zmluvy o zriadení záložného práva boli nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností a nachádzajúce sa v Rožňave, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX - byt č. XX nachádzajúci sa na D. F. XX, C. s príslušenstvom (ďalej len ako „záloh č. 1“), vo vlastníctve žalobkyne č. XXXX - E. F. XX nachádzajúci sa na I. F. XXX, C. (ďalej len „záloh č. 2“) vo vlastníctve syna žalobkyne. Pôvodný veriteľ poveril dňa 30.11.2011 na základe plnej moci výkonom záložného práva na záloh č. 2 spoločnosť Platíť sa oplatí s.r.o., Bratislava, ktorá spoločnosť predmetnú nehnuteľnosť (záloh č. 2) vydražila na dražbe dňa 15.01.2013. O priebehu dražby bola vyhotovená Notárska zápisnica G., G. XXXX/XXXX, G. XXXX/XXXX), z ktorej vyplýva, že záloh č. 2 podľa notárskej zápisnice bol vydražený a predaný za sumu vo výške 7 875,- eur. Vzhľadom na to, že dražbu mohol pôvodný veriteľ uskutočniť len po zosplatnení celej pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o poskytnutí splátkového úveru zo dňa 12.03.2010 je zrejmé, že k zosplatneniu pohľadávky došlo pred realizáciu dobrovoľnej dražby na záloh č. 2 a teda k zosplatneniu úveru došlo najneskôr v roku 2013 (pred vykonaním dražby). S poukazom na tú skutočnosť, že žalobkyňa vzniesla námietku premlčania pohľadávky a aj záložného práva a vzhľadom na to, že od zosplatnenia úveru uplynula 3 ročná lehota na vymożenie zostávajúcej dlžnej sumy pôvodným veriteľom vyplýva, že žalovaný nemá právo na vymáhanie sumy, ktorej splnenia sa domáha výkonom záložného práva na záloh č. 1. Pôvodný veriteľ mal svoj prípadný zostatok pohľadávky voči žalobkyni uplatniť na súde v lehote do 3 rokov od zosplatnenia pohľadávky, ktorú zosplatnil pred výkonom záložného práva t.j., mohol si ju uplatniť najneskôr do roku 2016. Zároveň z uvedených skutočností vyplýva aj to, že pôvodný veriteľ žalovanému postúpil v roku 2020 už premlčanú pohľadávku.

3.1. Súd prvej inštancie skorším rozsudkom č.k. 4C/7/2022-120 zo dňa 11. októbra 2022 určil, že žalovaný nemá právo na zaplataenie sumy vo výške 66.363,45 € s príslušenstvom na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX J. K. XX.XX. XXXX (výrok I.), zamietol žalobu v časti určenia, že záložné právo k nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Rožňava nachádzajúca sa v okrese C., obec C., katastrálne územie C. na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. XX, nachádzajúci sa v bytovom dome so súpisným číslom XXXX, G. H. D. F. XX, XXX XX C., vchod XX, X poschodie, o veľkosti podielu 1/1 a podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti podielu 317/1000 neexistuje (výrok II.) a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.).

3.2. Krajský súd v Košiciach uznesením sp.zn. 6Co 11/2023 na základe odvolania podaného proti výrokom I. a III. zrušil napadnuté výroky rozsudku a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Výrok II. nebol predmetom odvolacieho prieskumu, lebo nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť.

4. Po vrátení veci žalobkyňa zotrvala na tvrdení, že pohľadávka žalovaného je premlčaná, vzhľadom na zosplatnenie pohľadávky a prvý výkon záložného práva k inej nehnuteľnosti vo vlastníctve záložcu v 2. rade. Uviedla, že zároveň je premlčaný aj výkon záložného práva k predmetnej nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne. Poukázala na svoje právo domôcť sa a zabrániť prípadnému budúcemu výkonu záložného práva, najmä ak je výkon záložného práva premlčaný a má právo dosiahnuť aj výmaz z katastra nehnuteľnosti V súvislosti s možnosťou podania žaloby o neexistencii záložného práva poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo/2185/2009 zo dňa 21.12.2010, kedy v tom čase bola česká právna úprava identická so slovenskou. Ďalej poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 70/2023, ktorý pripustil možnosť žalovať o určenie, že nehnuteľnosť nie je

zaťažená záložným právom s cieľom dosiahnuť výmaz záložného práva v prípadoch, ak jej jeho výkon premlčaný, práve potreba dosiahnuť výmaz odôvodňuje existenciu naliehavého právneho záujmu na tomto určení. Z uvedeného dôvodu navrhla zmenu žaloby, aby súd určil, že nehnuteľnosť špecifikovaná v žalobe vo vlastníctve žalobkyne nie je zaťažená žalovaným právom, aby tak dosiahla súdnu ochranu pred výkonom záložného práva.

5. Súd na pojednávaní dňa 22.11.2024 uznesením pripustil navrhovanú zmenu žaloby tak, že určuje, že nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX, k.ú. C., obec C., okres C. - E. F. XX, nachádzajúci sa na D. F. XX, C. v bytovom dome so súpisným č. XXXX na pozemku, parcela č. 4056, nie je zaťažená záložným právom.

6.1. Pri rozhodovaní súd bral zreteľ aj na stanovisko žalovaného, ktorý poukazujúc na § 455 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) uviedol, že po uplynutí premlčacej doby a po jej namietnutí dlžníkom, nie je možné premlčané právo priznať. Neznamená to však, že právo prestalo existovať, iba sa mení na tzv. naturálnu obligáciu. Na základe uvedeného sa nemožno stotožniť s nárokom žalobkyne, ktorá podanou žalobou (v časti výroku I.) požaduje, aby súd de facto určil, že pohľadávka žalovaného zanikla premlčaním. V tomto smere žalovaný dal do pozornosti súdu, že jeho pohľadávka zo Zmluvy nezanikla žiadnym zo spôsobov zániku záväzku, ktoré upravuje OZ a s ohľadom na to, má za jednoznačne preukázané, že jeho pohľadávka existuje napriek premlčaniu. Prijatím záveru žalobkyne, by v prípade dobrovoľného plnenia premlčanej pohľadávky došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného v rozpore s ust. § 455 ods. 1 OZ, by súd tak uvedeným výrokom priznal účinky preklúzie (zánik pohľadávky) premlčaniu. Citoval ust. § 151md ods. 1 OZ, v ktorom sú uvedené niektoré právne skutočnosti, ktorých právnym následkom je zánik záložného práva. Uviedol, že pre premlčanie výkonu záložného práva platia rovnaké účinky ako pre premlčanie samotnej pohľadávky a premlčaním teda nedochádza k zániku záložného práva. Mal za to, že premlčané záložné právo aj po vznesení námietky premlčania záložcom naďalej existuje ako naturálna obligácia, pričom zákon taxatívne stanovuje dôvody zániku záložného práva a žalobkyňa nepreukázala splnenie, čo i len jedného z uvedených spôsobov zániku záložného práva. Pre úplnosť poukázal aj na nesprávnosť navrhovaného petitu v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáha určenia neexistencie záložného práva, keďže ako sama žalobkyňa v podanej žalobe preukázala, záložné právo preukázateľne existuje, a teda nemožno deklaratórnym určením rozhodnúť, že nikdy neexistovalo.

6.2. Žalovaný mal po vrátení veci za to, že súd už nemôže rozhodovať o časti o určení neexistencie záložného práva, nakoľko o tom rozhodol už v pôvodnom rozsudku a výrok II. je právoplatný.

7.1. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že právny predchodca žalovaného Slovenská sporiteľňa, L. v hmotnoprávnom postavení veriteľa a žalobkyňa v hmotnoprávnom postavení dlžníka uzatvorili dňa 12.03. 2010 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 33 000 eur eur, pričom v zmluve boli uvedené druh úveru : úver na bývanie, typ a výška úrokovej sadzby : fixná 5 rokov, 6,69% p. a. v deň uzatvorenia Úverovej zmluvy, doba fixácie : odo dňa uzatvorenia Úverovej zmluvy do 11.03. 2015, spôsob poskytnutia úveru: jednorázovo bezhotovostne, spracovateľský poplatok : 265,52 eur, uhradený pri uzatvorení Úverovej zmluvy z prostriedkov úveru, Poplatok za správu Úveru : 2,99 eur/ mesačne odo dňa uzatvorenia Úverovej zmluvy, výška splátka a splatnosť : od prvého čerpania do 30.04. 2010 vo výške 186,97 eur/mesačne, k poslednému dňu kalendárneho mesiaca (splátka vo výške úrokov a Poplatkov), od 10.05. 2010 vo výške 265,89 eur (ďalej len „Splátka“) mesačne, k 10 dňu v kalendárnom mesiaci, (splátka vo výške istiny, úrokov, Úrokov z omeškania, Poplatkov, nákladov Banky spojených s úverom), Počet splátok : 180 od 10.05. 2010, Končená splatnosť Úveru : 10.04. 2025, Splácanie : progresívne. Žalobkyňa sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok a poplatky, a to v súlade s podmienkami dohodnutými v úverových podmienkach.

7.2. Toho istého dňa bola uzavretá zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátna zmluva medzi právnym predchodcom žalovaného v hmotnoprávnom postavení záložného veriteľa, žalobkyňou a C. A. v hmotnoprávnom postavení záložcov, ktorou si právny predchodca žalovaného zabezpečil splatenie pohľadávok do budúcnosti a to do výšky istiny a príslušenstva vyplývajúceho z uzavretej zmluvy o splátkovom úvere. Predmetom zmluvy o zriadení záložného práva boli nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností a nachádzajúce sa v Rožňave, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX - byt č. XX nachádzajúci sa na D. F. XX, C. s príslušenstvom (ďalej len ako „záloh 1“), vo vlastníctve žalobkyne č. XXXX - E. F. XX nachádzajúci sa na I. F. XXX, C. (ďalej len „záloh 2“) vo vlastníctve syna žalobkyne. Návrh na vklad záložného práva bol Správe katastra Rožňava podaný dňa 12.3.2010 a bol povolený dňa 31.3.2010 pod č. V 316/10. Právny predchodca žalovaného poveril dňa 30.11.2011 na

základe plnej moci výkonom záložného práva na záloh č. 2 spoločnosť Platiť sa oplatí s.r.o., Bratislava, ktorá spoločnosť predmetnú nehnuteľnosť (záloh č. 2) vydražila na dražbe dňa 15.01.2013. O priebehu dražby bola vyhotovená Notárska zápisnica G., G. XXXX/XXXX, G. XXXX/XXXX), z ktorej vyplýva, že záloh č. 2 podľa notárskej zápisnice bol vydražený a predaný za sumu vo výške 7 875,- eur.

7.3. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 10.9.2020 oznámil žalobkyni, že pohľadávka banky zo zmluvy je splatná v celom rozsahu, nakoľko je v omeškaní so splácaním viac ako tri mesiace. Výška splatnej a nezaplátenej pohľadávky predstavovala ku dňu 10.9.2020 sumu 66 363,46 eur. Zároveň banka žalobkyňu upozornila, že v prípade, ak dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe.

7.4. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XX J. K. XX.XX.XXXX vyplýva, že právny predchodca žalovaného ako postupca postúpil pohľadávku voči žalovanej žalovaného ako postupníkovi. Výška pohľadávky voči žalobkyni v čase postúpenia bola vo výške istiny 34 559,49 eur, riadnych úrokov 15 655,42 eur, úver bol zosplatený 6.2.2012, dátum poslednej úhrady bol 1.2.2013 vo výške 5 508,60 eur.

7.5. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 22.12.2020 oznámil žalobkyni, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1095/2020/CE postúpil pohľadávku spolu s príslušenstvom žalovanému-spoločnosti EOS KSI Slovensko s.r.o..

8. Po vrátení vecí súd vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 151a, § 151j ods. 1, 2, § 151m,d ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ).

9. Súd posudzoval prípustnosť žaloby o určenie, že žalovaný nemá právo na zaplatenie sumy vo výške 66 363,46 eur s príslušenstvom na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0512850316 zo dňa 12.3.2010 a o určenie, že nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX, k. ú. C., obec C., okres C. - E. F. XX, nachádzajúci sa na D. F. XX, C. v bytovom dome so súpisným č. XXXX na pozemku, parcela č. 4056, nie je zaťažená záložným právom.

10. Vo vzťahu k určeniu, že žalovaný nemá právo na zaplatenie sumy 66 363,46 eur s príslušenstvom konštatoval, že žalobkyňa na takomto určení nemá naliehavý právny záujem. V tejto súvislosti poukazuje na úvahy Krajského súdu v Košiciach v uznesení sp. zn. 6Co/11/2023, s ktorými sa stotožnil, že vznesenie námietky premlčania po uplynutí premlčacej doby nespôsobuje zánik práva, ale iba zánik nároku. V takomto prípade teda nezániká subjektívne právo, ale iba právny nárok, ktorý sa na toto subjektívne právo viaže. Zánik nároku potom spôsobuje zánik možnosti domáhať sa splnenia povinnosti zo strany oprávneného voči povinnému proti jeho vôli. Ak by povinný súhlasil s plnením po uplynutí premlčacej doby, z dôvodu existencie subjektívneho práva aj po uplynutí premlčacej doby, takéto plnenie by bolo možné a nezaložilo by na strane oprávneného vznik bezdôvodného obohatenia. Nemožno preto odôvodniť výrok určujúci, že strana sporu nemá právo na zaplatenie pohľadávky, úvahou o zániku nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby. Súd rovnako súhlasil s vyjadrením žalovaného, že ak by vyhovel v tejto časti žalobe, priznal by tak premlčaniu účinky preklúzie (zániku pohľadávky). Z uvedeného dôvodu súd žalobu v tejto časti zamietol.

11. Vo vzťahu k určeniu, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom mal za to, že zamietnutím žaloby rozsudkom zo dňa 11.10.2022 v časti určenia neexistencie záložného práva nedošlo k res iudicata, nakoľko sa súd v rozsudku nezaoberal naliehavým právnym záujmom na podaní takejto žaloby a žalobu v tejto časti zamietol len z dôvodu, že podľa jeho názoru nebolo možné rozhodnutím súdu určiť, že záložné právo neexistuje. Ide o výnimku z prekážky res iudicata, ak predchádzajúcim rozsudkom bola určovaná žaloba zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania (R 15/2005). Navyiac žalobkyňa sa týmto výrokom nedožaduje určenia neexistencie záložného práva, ale určenia, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom, a to práve z dôvodu premlčania záložného práva.

12. Dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 70/2023, v zmysle ktorého, naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom v dôsledku premlčania jeho výkonu je daný. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/169/2021 zo dňa 26.10.2022, pri záložnom práve k nehnuteľnosti, ktoré je zapísané v katastri nehnuteľností, je potrebné, na rozdiel od klasického záväzkového vzťahu, rozlišovať dva aspekty. Prvým je uplatnenie námietky premlčania pred súdom, v dôsledku čoho pri jej dôvodnosti nemôže byť právo priznané. Druhým aspektom je evidencia záložného práva v katastri nehnuteľností, ktorá je v zásade na uplatnení námietky premlčania nezávislá.

Vo vzťahu k záložnému právu tak podľa platnej právnej úpravy nie je naplnený účel premlčania len samotným vznesením námietky premlčania. V tejto súvislosti potom v praxi rezonuje problém, či možno bez ďalšieho záložné právo, ktorého výkon je premlčaný, vymazať z príslušného registra záložných práv, prípadne aký určovací rozsudok je relevantným podkladom na výmaz záložného práva z registra, keď napriek úspešnému uplatneniu námietky premlčania záložné právo vo svojej naturálnej podobe de iure trvá. V tomto duchu bola aj dovolateľkou vymedzená právna otázka a vzhľadom na skutočnosť, že dosiaľ rozhodovacou praxou dovolacieho súdu nebola vyriešená, po zohľadnení prípustnosti podaného dovolania vec prejednávajúci senát pristúpil k posúdeniu dôvodnosti dovolateľkou vyslovených námietok smerujúcich k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Dovolačný súd v nadväznosti na tieto úvahy (ako základné východiskové riešenie) uvádza, že vznesenie námietky premlčania po uplynutí premlčacej doby nespôsobuje zánik práva, ale iba zánik nároku. V takomto prípade teda nezaniká subjektívne právo, ale iba právny nárok, ktorý sa na toto subjektívne právo viaže. Zánik nároku potom spôsobuje zánik možnosti domáhať sa splnenia povinnosti zo strany oprávneného voči povinnému proti jeho vôli. Ak by povinný súhlasil s plnením po uplynutí premlčacej doby, z dôvodu existencie subjektívneho práva aj po uplynutí premlčacej doby, takéto plnenie by bolo možné a nezaložilo by na strane oprávneného vznik bezdôvodného obohatenia. Z tohto dôvodu zákonodarca nemohol v ustanovení spomenutého § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka spájať premlčanie záložného práva s jeho zánikom. Premlčaním záložné právo nezaniká, akurát ho nie je možné v prípade vznesenia námietky premlčania vykonať proti vôli povinného subjektu (záložcu). Ak teda povinný vznesie námietku premlčania, záložné právo bez jeho súhlasu nebude možné vykonať. Logicky z toho potom vyplýva, že premlčaním záložného práva a po vznesení námietky premlčania zo strany záložcu nemá registrácia záložného práva viazuceho k nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností žiadny ďalší zmysel a v konečnom dôsledku len obmedzuje záložcu nakladať s objektom jeho vlastníckeho práva, keďže záujem o kúpu takejto nehnuteľnosti za zodpovedajúcu (primeranú) kúpnu cenu bude v praxi značne limitujúci.

13. Súd sa zaoberal tvrdením žalobkyne o premlčaní pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere a premlčaní práva na uspokojenie pohľadávky zo zálohu. Z prílohy o postúpení pohľadávok medzi právnym predchodcom žalovaného a žalovaným mal za preukázané, že k zosplatneniu úveru došlo 6.2.2012. Vychádzal z úvahy, že právo na zosplatnenie úveru mal právny predchodca žalovaného v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ pre nezaplatenie splátky, ktorej zročnosť nastala tri mesiace pred zosplatnením úveru. Podľa zmluvy o úvere splátky boli splatné vždy 10. deň v mesiaci, preto premlčacia doba tak začala plynúť tri mesiace po dni nasledujúcom po splatnosti splátky za mesiac október 2011 (11.1.2012) a uplynula 11.1.2015. Z uvedeného uzavrel, že právo na vymáhanie zosplatennej pohľadávky ako aj právo na uspokojenie pohľadávky zo zálohu sú premlčané.

14. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej spore teda žalobkyňa mala v zmysle § 137 písm. c) CSP naliehavý právny záujem na určení, že premlčané záložné právo nie je vykonateľné. V konaní sa účinne dovolala premlčania záložného práva, ktoré tak nadobúda charakter naturálnej obligácie, ktorá je však nevykonateľná z dôvodu vznesenia námietky premlčania. Ak teda záložné právo nie je možné realizovať, nakoľko bolo premlčané a dôvodne bola vznesená námietka premlčania, neexistuje dôvod, aby bola vec v katastri nehnuteľnosti zaťažená ťarchou, a preto súd žalobe v tejto časti vyhovel.

15. Výrok o trovách konania oprel o ustanovenie § 255 ods.1, 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu, v zmysle ktorého súd žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania, nakoľko každá zo strán mala v konaní čiastočný úspech.

16. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie proti výrokom II. a III. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/ a h/ CSP, a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a konanie v súlade s ust. § 161 ods. 2 CSP zastavil, resp. aby v zmysle ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 390 písm. a/, b/ CSP rozsudok v tejto časti zmenil tak, že zamietne žalobu v napadnutej časti.

17.1. Žalovaný poukázal na skoršie rozhodnutie súdu prvej inštancie v predmetnej veci zo dňa 11.10.2022 č.k. 4C/7/2022-120, ktorého výrok II. nadobudol právoplatnosť z dôvodu, že žiadna zo strán sporu voči nemu nepodala odvolanie. Uvedeným výrokom bolo rozhodnuté o zamietnutí žaloby v časti určenia, že záložné právo k nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti neexistuje. Napriek uvedenému konajúci súd podľa žalovaného v totožnom konaní svojim

druhým rozhodnutím vydal rozsudok popierajúci jeho predošlý právoplatný rozsudok, pričom žalovaný odôvodnenie súdu, v zmysle ktorého sa jedná o odlišný nárok z dôvodu rozdielnej štylizácie petitu žalovaný považuje za absurdné a popierajúce základnú úpravu. S poukazom na článok 2 ods. 2 a § 230 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žalovaný má za to, že vychádzajúc z princípu právnej istoty a princípu predvídateľnosti súdneho rozhodovania nemožno sa potom ako bolo právoplatne v súdnom konaní rozhodnuté o žalobe v tom istom súdnom konaní rozhodnúť o tej istej skutočnosti opačne, nakoľko by išlo o rozhodovanie o tej istej veci, čo je v rozpore s princípom právneho štátu a navyše tým súd stranám sporu poskytol dve vzájomne protichodné rozhodnutia, z ktorých je jedno už právoplatné. Žalovaný má za to, že súd porušil prekážku právoplatne rozhodnutej veci a rozhodol opakovane o tom istom nároku dvoma rozličnými a vzájomne si odporujúcimi spôsobmi, čím zároveň porušil právo žalovaného na spravodlivý súdny proces a právnu istotu. Nestotožnil sa s aplikáciou rozhodnutia NS SR sp.zn. R15/2005 na prejednávany prípad a postup súdu, ktorý umožnil rozšírenie žaloby na totožný nárok, ktorý bol právoplatne rozhodnutý v totožnom konaní je podľa názoru žalovaného neprípustný (de facto súd odpustil nepodanie odvolania zo strany žalobcu voči pôvodnému rozsudku a umožnil, aby o tomto nároku rozhodoval znova).

17.2. Žalovaný sa nestotožnil ani so záverom súdu o neexistencii záložného práva v dôsledku premlčania pohľadávky a premlčania výkonu záložného práva, kde je jeho právne posúdenie považuje za neurčité a nepreskúmateľné vo vzťahu k tvrdeniu o tom, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti platne dňa 6.2.2012. Poukázal na to, že napriek judikatúre najvyšších súdnych autorít o povinnosti súdov skúmať z úradnej povinnosti dodržanie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úverov zo spotrebiteľských zmlúv z pohľadu nedodržania podmienok ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu zosplatnenia úveru, na ktorú je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Má za to, že postup zvolený súdom pri posúdení premlčacej doby odporuje ust. § 39 OZ ako aj ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, pokiaľ pri premlčaní pohľadávky ako aj záložného práva vychádzal bezvýhradne splatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky, ktoré súd ani nemal k dispozícii, a teda nemohol posúdiť ani obsah, či platnosť tohto právneho úkonu alebo dokonca podmienky platnosti tohto právneho úkonu, ktoré mu musia predchádzať v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ. Vo vzťahu k prípadnej absolútnej neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti poukázal na to, že konečná splatnosť úveru mala nastať až 10.4.2025. Má za to, že súd vec nesprávne právne posúdil pokiaľ absolútne žiadnym spôsobom neskúmal podmienky platného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o platnom vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Pokiaľ súd uzavrel, že došlo k premlčaniu pohľadávky ako aj premlčaniu záložného práva pred konečnou splatnosťou úveru bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom právne posúdil podmienky platného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ako aj bez toho, aby vôbec disponoval právnym úkonom zosplatnenia, tak podľa jeho názoru je rozhodnutie založené na existencii extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, ktoré navyše súd uzavrel bez existencie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvodené.

17.3. Odvolateľ namieta aj nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť záverov súdu vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania, keď žiadnej zo sporových strán nepriznal nárok na náhradu trov konania napriek tomu, že žalovaný bol v konaní úspešný čo do žaloby o určenie neexistencie záložného práva a žaloby o nárok na zaplatenie sumy 66.363,45 €. Súd teda podľa neho nezohľadnil väčšinový úspech žalovaného v konaní a žalovaný konštatoval, že bol úspešný v celej časti žaloby žalobcu, na základe ktorej sa začalo konanie, naopak žalobca je úspešný len v časti, ktorú uplatnil na poslednom pojednávaní. Preto navrhol, aby mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie aj trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

18. K podanému odvolaniu sa žalobkyňa vyjadrila tak, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne a právne správny a dostatočne odôvodnený, preto navrhla, aby ho odvolací súd potvrdil. Súd prvej inštancie sa podľa nej riadne vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania a záložného práva a správne skonštatoval, že právo vyplývajúce mu zo záložnej zmluvy si žalovaný neuplatnil riadne a včas. Poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 427/2023, ktorým zamietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v skutkovo totožnej veci o určenie, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom z dôvodu vznesenia námietky premlčania záložného práva. Takáto žaloba vedie k odstráneniu stavu právnej neistoty vlastníka veci, pretože záložné právo je po jeho premlčaní iba naturálnom obligáciou, ktorá je z dôvodu vznesenia námietky premlčania nevykonateľná a preto je takáto žaloba dôvodná. Poukázala aj na rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Cdo/169/2021, v zmysle ktorého premlčaním záložného práva a po vznesení námietky premlčania zo strany záložcu nemá registrácia záložného práva viaznuceho k nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností žiadny ďalší zmysel a v konečnom dôsledku

len obmedzuje záložcu nakladať s objektom jeho vlastníckeho práva. Najvyšší súd pre absenciu právnej úpravy výslovne riešiacej tento problém pristúpil k realizácii povinnosti vyplniť medzeru v právnom predpise pomocou sudcovskej tvorby práva v zmysle čl. 4 ods. 2 Základných princípov CSP. Nazeral na vec cez prizmu povolených hraníc pre sudcovskú tvorbu práva tak, že určovací výrok v znení, že sporné nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovanej, ku ktorému dospeli sudy nižších inštancií v prejednávanej veci, je spôsobilým podkladom pre výmaz predmetného záložného práva z katastra nehnuteľností aj proti vôli záložného veriteľa. V konkrétnom záložno- právnom vzťahu, pri konkurencii práv záložného veriteľa, ako nositeľa práva, ktorému patrí pohľadávka zabezpečená zálohom na jednej strane a záložcu na strane druhej, ako nositeľa povinnosti z premlčaného záložného práva, dovolací súd uprednostnil dispozičné právo (ius disponendi) záložcu nakladať s predmetom jeho vlastníctva. Ak totiž záložné právo nie je možné realizovať, nakoľko bolo premlčané a záložca dôvodne vzniesol námietku premlčania, neexistuje žiadny dôvod na to, aby bola vec v príslušnom registri zaťažená nevykonateľnou farchou. Sumarizujúc uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že by bolo v rozpore s princípom všeobecnej spravodlivosti, ak iba v dôsledku absencie právnej úpravy ohľadom právnych následkov premlčania výkonu záložného práva bolo znemožnené záložcovi ako vlastníkovi nehnuteľností realizovať v plnom rozsahu výkon dispozičných oprávnení súvisiacich s vlastníckym právom garantovaných čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy, ak ako bdely vlastník riadne vzniesol námietku premlčania záložného práva voči veriteľovi. Vychádzal z úvahy, že existencia inštitútu premlčania je dôsledkom požiadavky právnej istoty, ktorá sa prejavuje i v tom, aby nepretrvávali nevyjasnené právne vzťahy a neuspokojené práva bez časového obmedzenia po neprimerane dlhú dobu. Inštitút premlčania má motivovať veriteľov, aby svoje práva uplatňovali včas. Premlčaním právo nezaniká, je obmedzená iba jeho žalovateľnosť, teda možnosť súdne alebo inak mocensky ho vykonať. K premlčaniu práva dochádza márnym uplynutím premlčacej doby, nástup jeho následkov je podmienený námietkou dlžníka. Tak, ako je pre veriteľa významnou hodnotou právneho štátu vymožiteľnosť práva, pre dlžníka je rovnako významnou hodnotou aj naplnenie princípu právnej istoty. Konštatoval, že všeobecný súd je povinný riešiť spory vedené pred ním so zohľadnením všetkých princípov právneho štátu a hľadať v situácii, keď sa záujmy účastníkov konania vedeného pred ním dostanú do rozporu, ústavnú rovnováhu medzi nimi (II. ÚS 250/2011).

19. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní.

20. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

21. Rozsudok je vo výroku v odvolaní napadnutom rozsahu vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods.1 CSP potvrdil.

22. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21. októbra 2025 o 09.25 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 207, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 15.10.2025 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

23. Žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. a/, b/ a h/ CSP, t. j. že neboli splnené procesné podmienky (a/), súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

24. Odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené.

25. Podstatou odvolacích námietok vo veci samej bolo

- nesplnenie procesných podmienok v dôsledku existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata),
- neskúmanie ne/platnosti zosplatnenia

26. V prvom rade odvolací súd skúmal či ne/bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, keďže procesné podmienky definuje Civilný sporový poriadok ako podmienky konania, ktoré predstavujú základné procesné predpoklady, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Procesné podmienky možno rozdeliť do 4 základných skupín, a to procesné podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu), procesné podmienky na strane účastníkov - strán sporu (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, v niektorých prípadoch povinné zastúpenie advokátom), vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania, t. j. podanie žaloby, splnenie poplatkovej povinnosti) a negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania alebo prekážka rozsúdenej veci). Skúmanie týchto procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého konania (výnimkou je skúmanie splnenia podmienky všeobecnej miestnej príslušnosti a osobitnej miestnej príslušnosti danej na výber, ktorú súd skúmal len na námietku žalovaného pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí). Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné a prítomnosť takéhoto nedostatku bráni súdu v konaní a rozhodovaní, čo vedie k zastaveniu konania. V ostatných prípadoch je povinnosťou súdu nedostatok procesnej podmienky odstrániť. Nesplnenie vyššie uvedených procesných podmienok tvorí odvolací dôvod podľa § 365 písm. a/ s tým, že podmienka na strane súdu spočívajúca zákonom obsadení súdu je upravená ako samostatný odvolací dôvod v § 365 ods. 1 písm. c/ CSP.

27. Žalovaný tvrdí, že k naplneniu uvedeného odvolacieho dôvodu došlo tým, že súd porušil prekážku právoplatne rozhodnutej veci, keď určil, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom po tom, čo bolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí žaloby o určenie, že záložné právo neexistuje v rozsudku č. k. 4C/7/2022-120 zo dňa 11. októbra 2022.

28. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že právoplatný výrok II. rozsudku č. k. 4C/7/2022-120 zo dňa 11. októbra 2022, ktorým zamietol žalobu v časti určenia, že záložné právo k nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne neexistuje, netvorí prekážku rozsúdenej veci vo vzťahu k výroku II. preskúmaného rozsudku (o určení, že nehnuteľnosť nie je zaťažovaná záložným právom).

29. Podľa ust. § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

30. V zmysle citovaného ustanovenia prekážka veci právoplatne rozhodnutej teda bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednávaná. O rovnakú (tú istú) vec ide vtedy, ak ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka toho istého predmetu konania a tých istých strán sporu. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petítom vyplýva z rovnakých skutkových okolností, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. ide o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť strán sporu, nie je samo o sebe významné, ak majú tie isté strany sporu v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie. Tých istých strán sporu sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú ich právni nástupcovia.

31. V zmysle konštantnej judikatúry, o prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípadoch, ak si súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy pojaté do výroku súdneho rozhodnutia, a keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobudla právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Výnimku tvorí situácia, keď bolo právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie, ktorého predpokladom bolo prejudiciálne posúdenie (určenie) práva alebo právneho vzťahu.

32.1. Súd v rozsudku č. k. 4C/7/2022-120 zo dňa 11. októbra 2022 s poukazom na ust. § 137 písm. c/ CSP (v zmysle ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu) mal za to, že u žalobkyne je daná naliehavosť právneho záujmu čo do výroku I. o určení, že žalovaný nemá právo na zaplatenie sumy vo výške 66.363,46 eur s príslušenstvom na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX J. K. XX.XX.XXXX, ktorému

vyhoveli. V odôvodnení sa venoval práve (iba) posúdeniu tejto otázky, t.j. uviedol úvahy, na základe ktorých dospel k skutkovým a právnym záverom o dôvodnosti žaloby v časti určenia, že žalovaný nemá právo na zaplatenie sumy vo výške 66.363,46 eur s príslušenstvom.

32.2. Žalobu v časti určenia, že záložné právo k nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne neexistuje zamietol iba s odôvodnením, že nie je možné rozhodnutím súdu určiť, že záložné právo „neexistuje“. Vo vzťahu k určeniu neexistencie záložného práva neurobil žiadne skutkové ani právne závery, okrem konštatovania v súvislosti s vyhovením žalobe vo výroku I., že po zániku pohľadávky zaniká aj záložné právo, preto žalovaný už nemá právo na výkon záložného práva.

33. Ak súd právoplatným rozhodnutím zamietne určovaciu žalobu bez toho, aby záväzne posúdil existenciu (neexistenciu) práva alebo právneho vzťahu medzi účastníkmi, nejde o rozhodnutie, ktoré, by zakladalo prekážku právoplatne rozhodnutej veci podľa pre novú určovaciu žalobu, tak ako to vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 105/2003, ktorého právna veta znie: „O prekážku vecí rozsúdenej podľa § 159 ods. 3 O.s.p. nejde, ak predchádzajúcim rozsudkom bola určujúca žaloba zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania. O takýto prípad nejde ani vtedy, ak predchádzajúcim rozsudkom bola žaloba zamietnutá iba z dôvodu, že žalobcovia sa pôvodnou žalobou domáhali určenia spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v iných podieloch, než ktoré im v skutočnosti patria. (R 15/2005)

34. V preskúvanom prípade preto odvolací súd dospel k záveru o splnení všetkých procesných podmienok, teda nebol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP.

35. Žalovaný uplatnil aj odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, preto odvolací súd skúmal či nedošlo v danom prípade k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorým by súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd pritom vychádzal z úvahy, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako aj právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní a podobne. Porušením práva na spravodlivý proces je teda aj prípad, ak dokazovanie nebolo vykonané v súlade s podmienkami stanovenými Civilným sporovým poriadkom a v dôsledku toho bola znemožnená strane sporu realizácia jej práv súvisiacich s dokazovaním.

36. Po preskúvaní odvolaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo odvolací súd nezistil žiaden taký nesprávny procesný postup, ktorým by súd znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa aj kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí podľa ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno ho považovať za nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil svoje úvahy, na základe ktorých dospel k záveru, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom, pretože záložné právo je premlčané a vlastníčka nehnuteľností sa premlčania dovolala. V danom prípade tak nedošlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP ako sa domnieval odvolateľ.

37. Odvolací súd poukazuje na to, že otázku existencie naliehavého právneho záujmu na určení, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom v dôsledku premlčania jeho výkonu vyriešil Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/169/2021 zo dňa 26.10.2022 (R 70 2023) tak, že naliehavý právny záujem je daný. Najvyšší súd v konaní sp. zn. 4Cdo/169/2021 prijal záver, že určovací výrok v znení, že sporné nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovanej, je spôsobilým podkladom pre výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností aj proti vôli záložného veriteľa. V záložno-právnom vzťahu, pri konkurencii práv záložného veriteľa, ako nositeľa práva, ktorému patrí pohľadávka zabezpečená zálohom na jednej strane a záložcu na strane druhej, ako nositeľa povinnosti z premlčaného záložného práva, najvyšší súd uprednostnil dispozičné právo (ius disponendi) záložcu nakladať s predmetom jeho vlastníctva. Ak totiž záložné právo nie je možné realizovať, nakoľko bolo premlčané a záložca dôvodne vzniesol námietku premlčania, neexistuje žiadny dôvod na to, aby bola vec v príslušnom registri zaťažená nevykonateľnou ťarchou. Sumarizujúc uvedené dospel odvolací súd v predmetnom rozsudku k záveru, že by bolo v rozpore s princípom všeobecnej spravodlivosti, ak by iba v dôsledku absencie právnej úpravy ohľadom právnych následkov premlčania výkonu záložného práva

bolo znemožnené žalobcovi - vlastníkovi nehnuteľností realizovať v plnom rozsahu výkon dispozičných oprávnení súvisiacich s jeho vlastníckym právom, ktorý ako bdely vlastník riadne vzniesol námietku premlčania záložného práva voči záložnému veriteľovi a zároveň splnil procesnú povinnosť uloženú mu právoplatným súdnym rozhodnutím. Ako obiter dictum najvyšší súd v tomto rozsudku uviedol, že aj odborná literatúra zastáva názor, podľa ktorého záložca má naliehavý právny záujem na tom, aby súd v sporovom konaní určil, že premlčané záložné právo nie je vykonateľné vzhľadom na dovolanie sa premlčania záložcom. Prijateľnou je interpretácia, že takýto určujúci rozsudok je podkladom na výmaz záložného práva z príslušného registra záložných práv, a to napriek tomu, že záložné právo vo svojej naturálnej podobe de iure trvá (ŠTEVČEK, M., DULAK, A., BAJÁNKOVÁ, J., FEČÍK, M., SEDLAČKO, F., TOMAŠOVIČ, M. a kol. Občiansky zákonník I. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 1344).

38. Správne preto súd prvej inštancie poukázal na uvedené rozhodnutie a skúmal či v danom prípade došlo k premlčaniu pohľadávky a premlčaniu záložného práva.

39. Ako nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil aj námietku žalovaného, že súd neskúmal ne/ platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dňa 6.2.2012 (s poukazom na povinnosti súdov skúmať z úradnej povinnosti dodržanie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úverov zo spotrebiteľských zmlúv z pohľadu nedodržania podmienok ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu zosplatnenia úveru, na ktorú je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti).

40. Odvolací súd vychádza aj zo zásady, v zmysle ktorej konanie pred súdom musí zabezpečiť pre strany sporu (účastníkov konania) spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair process) tým, že rešpektuje viaceré základné procesné práva priznané účastníkovi Civilným sporovým poriadkom (predtým Občianskym súdnym poriadkom), medzi ktoré patrí aj právo vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcim.

41. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

42. Podľa § 150 ods. 1,2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

43. Podľa § 151 ods.1,2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

44.1. V sporovom konaní platí zásada dispozičná a prejednacia, v zmysle ktorej je zásadne vecou strán sporu tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Pretože v sporovom konaní stoja strany proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť zaťažuje každú zo sporových strán v úplne inom smere. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu- účastníkoch konania. Každá zo sporových strán musí v závislosti na hypotéze právnej normy tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy, na základe ktorých bude môcť súd rozhodnúť v ich prospech (bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu).

44.2. Strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení nesie prípadné nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, avšak hodnotenie vykonaných dôkazov súdom smerovalo k záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení sporovej strany. Civilný sporový poriadok (CSP) vymedzuje tzv. dôkazné bremeno, ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, keďže je určovaná výsledkom vykonaného dokazovania. Procesný zmysel dôkazného bremena vzniká predovšetkým v takej dôkaznej situácii, keď aktívna strana sporu bezo zbytku splní svoju povinnosť tvrdenia, aj povinnosť dôkaznú. Jeho pravým cieľom je umožniť súdu vydať rozhodnutie aj v tých prípadoch, kedy určitá skutočnosť, v spore podstatná, nebola (v zmysle že ani byť nemohla) dokázaná, teda v prípadoch, kedy výsledok hodnotenia dôkazov neumožnil súdu prijať ani záver o pravdivosti tejto skutočnosti, ale ani záver o tom, že by bola nepravdivá. Aj v týchto prípadoch (tzv.

dôkaznej núdze) musel súd rozhodnúť v neprospech strany sporu, v ktorej záujme bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) na základe navrhnutých dôkazov, je pre túto stranu nepriaznivé rozhodnutie.

44.3. Dôkazné bremeno je ale naviazané na jemu predchádzajúce bremeno tvrdenia, t. j. nasleduje bremeno tvrdenia, ktoré mu predchádza, keď strana musí v prvom rade určité skutkové okolnosti tvrdiť (alebo naopak spochybňovať skutkové okolnosti tvrdené protistranou) a následne tieto svoje tvrdenia (alebo námietky) musí prostredníctvom dôkazov preukázať..

45. V Civilnom sporovom poriadku samotnými pojmi procesný útok a procesná obrana zákonodarca zdôrazňuje kontradiktórnosť procesného postavenia protistrán v sporovom konaní. Ustanovenia § 149 až 154 CSP predstavujú, inštitucionálne prehĺbenie sporovosti konania upraveného v Civilnom sporovom poriadku, pričom ich cieľom je prispieť k zefektívneniu, zrýchleniu a zhospodárneniu sporového konania. Nová právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme buď nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany (§ 151 ods. 1 CSP) alebo neúčinnosti nekvalifikovaného popretia skutkového tvrdenia protistrany (§ 151 ods. 2 CSP).

46. V preskúmvanej veci žalovaný v konaní na súde prvej inštancie nenamietal neplatnosť zosplatnenia (nepoprel tvrdenie žalobkyne o platnom zosplatnení), jednalo sa preto o nesporné skutkové tvrdenie (§ 151 CSP).

47. Pokiaľ poukazuje žalovaný na ustálenú judikatúru (bez jej konkretizácie) odvolací súd dopĺňa, že v judikatúre najvyšších súdnych autorít o povinnosti súdov skúmať z úradnej povinnosti dodržanie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úverov zo spotrebiteľských zmlúv z pohľadu nedodržania podmienok ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu zosplatnenia úveru, sa vždy jednalo o rozhodnutia v súvislosti s ochranou spotrebiteľa ako slabšej strany sporu, na ktorého sa vzťahuje zvýšená ochrana aj v rámci procesného práva.

48. Súd prvej inštancie pre potrebu rozhodovania o určení, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

49. V danom prípade sa pri tvrdení o neplatnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru jedná o prostriedok procesnej obrany žalovaného (ktorý nie je spotrebiteľom), ktorý nebol uplatnený v konaní pred súdom prvej inštancie (ale až v odvolacom konaní).

50. Pokiaľ žalovaný tieto skutkové tvrdenia, ktoré sú prípustnými prostriedkami procesnej obrany neuviedol do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 CSP), v odvolacom konaní ich možno uvádzať len za podmienok uvedených v § 366 CSP.

51. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

52. Žalovaný prvýkrát uplatnil vyššie uvedený prostriedok procesnej obrany (namietal neplatnosť zosplatnenia) až v odvolacom konaní, pričom nepreukázal, že tieto svoje tvrdenia nemohol bez svojej viny uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie a nejde ani o iný z prípadov uvedených v ust. § 366 pod písm. a/ až c/ CSP.

53. Z uvedených dôvodov na tento prostriedok procesnej obrany v odvolacom konaní nebolo možné prihliadnuť a z tohto dôvodu sa k týmto skutkovým tvrdeniam odvolací súd ani bližšie nevyjadruje (iba dopĺňa, že žalovaný ani v odvolaní kvalifikovane netvrdil konkrétne dôvody neplatnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru- iba namietal, že súd nepodrobil prieskumu ne/platnosť tohto právneho úkonu).

54. Odvolací súd teda dospel k záveru, že namietaným postupom súdu nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorým by súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

55. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú dôvody napadnutého rozsudku, týkajúce sa posúdenia premlčania pohľadávky a premlčania záložného práva, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

56. Žalovaný (okrem námietky prekážky rozhodnutej veci a neplatnosti zosplatnenia) v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

57. Ako nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil aj námietku odvolateľa vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania (žalovaný mal za to, že mal väčšinový úspech v konaní).

58. Žalovaný bol v konaní úspešný v časti konania o nárok na zaplatenie sumy 66.363,45 €. Žalobkyňa bola úspešná čo do určenia, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom, preto súd správne vychádzal z úvahy, že úspech a neúspech strán sporu bol rovnaký.

59. Nemožno súhlasiť s názorom žalovaného, že jeho úspech bol väčší vzhľadom na zamietnutie žaloby o určenie neexistencie záložného práva.

60.1. Žalobkyňa sa pôvodnou žalobou domáhala aby súd určil, že neexistuje záložné právo s poukazom na jeho premlčanie, pričom chcela dosiahnuť, aby nehnuteľnosť nebola zaťažená záložným právom a záložný veriteľ sa nemohol domáhať výkonu záložného práva.

60.2. Súd zamietol žalobu o určenie neexistencie záložného práva, pretože považoval takúto žalobu za neprípustnú (nie je možné rozhodnutím súdu určiť, že záložné právo „neexistuje“), avšak konštatoval, že žalovaný už nemá právo na výkon záložného práva (v súvislosti s vyhovením žalobe vo výroku I.).

60.3. Následne súd pripustil zmenu- rozšírenie žaloby o určenie, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom s poukazom na jeho premlčanie, t.j. na základe rovnakých skutkových tvrdení, ako v pôvodnej žalobe, pričom totožný je aj cieľ, ktorý žalobkyňa chcela dosiahnuť- aby nehnuteľnosť nebola zaťažená záložným právom a záložný veriteľ sa nemohol domáhať výkonu záložného práva.

61.1. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade pôvodnej žaloby aj v prípade zmenenej žaloby bolo potrebné posúdiť, či sporné nehnuteľnosti - vzhľadom na zmenu okolností (premlčanie pohľadávky a záložného práva) - sú naďalej zaťažené záložným právom (v prospech žalovaného), resp. či premlčané záložné právo nie/je vykonateľné vzhľadom na dovolanie sa premlčania záložcom. Petit žaloby pritom bolo potrebné vykladať podľa obsahovej stránky. V tomto smere je potrebné poukázať na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/268/2019 (R 14/2021), v zmysle ktorého obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitom), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh.

61.2. Aj Ústavný súd SR v náleze sp.zn. I. ÚS 192/2015 (publikovaný v zbierke nálezov a uznesení pod č. 34/2015) vychádzal z úvahy, že „Každý návrh je nevyhnutné v okolnostiach danej veci posudzovať ako celok, pretože žalobný nárok netvorí len obsah petitu (to, čo je žiadané), ale i jeho skutkové odôvodnenie. Nepochybne presný, určitý a zrozumiteľný petit nie je vyjadrením iba formálnych náležitostí návrhu na začatie konania, ale je aj nevyhnutným predpokladom toho, aby súdne rozhodnutie bolo (z materiálneho hľadiska) vykonateľné a aby nastali právne účinky, ktoré navrhovateľ sledoval podaním návrhu na začatie konania, a motívy, dosiahnutie ktorých navrhovateľ vyjadril a zdôvodnil aj v odôvodnení svojho návrhu. Požiadavku, aby z návrhu na začatie konania bolo zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha,

nemožno však vykladať reštriktívne tak, že by navrhovateľ bol povinný urobiť presný návrh znenia výroku rozsudku súdu, pretože v § 79 ods. 1 druhej vete OSP sa navrhovateľovi neukladá formulovať návrh (výrok) rozsudku, ale iba to, aby sa z návrhu na začatie konania ako takého dalo zistiť, čoho sa navrhovateľ domáha (navrhovateľ totiž nemusí byť zakaždým zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, pozn.). Pretože iba súd, ktorý pozná právo, rozhoduje o tom, ako bude výrok jeho rozhodnutia formulovaný, aby bol aj materiálne vykonateľný, takže návrhom navrhovateľa na znenie tohto výroku nie je viazaný, avšak pri formulácii výroku rozhodnutia súd dbá na to, aby z obsahového hľadiska celého návrhu vyjadroval to, čoho sa navrhovateľ návrhom na začatie konania domáhal.

61.3. Vzhľadom na uvedené nemožno hovoriť o čiastočnom úspechu a čiastočnom neúspechu žalobkyne vo vzťahu k posúdeniu otázky či premlčané záložné právo nie/je vykonateľné vzhľadom na dovolanie sa premlčania záložcom.

62. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v odvolaní napadnutom rozsahu ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

63. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalovaný neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej žalobkyne. Odvolací súd preto priznal žalobkyne nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

64. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).